

Jeg vil gerne indstille Mikkel Rysø til Cavlingprisen for sin afdækning af den største byggeskandale i nyere dansk historie på EB.dk og i Ekstra Bladet.

Sagen tog sit udspring i en byggegrund på Njalsgade på Amager og fundamentet under et af Danmarks højeste bygninger på 23 etager. Fundamentets beton viste sig at være svagere, end beton normalt brugt til parcelhuse, ligesom det indeholdt både affald og gammelt, knust beton. Derfra smuldrede den ene belastende historie efter den anden ud fra fundamentet under en af Danmarks rigeste mænd Finn Bach, og hans milliardkoncern Bach Gruppen.

Konsekvenserne af historierne har været omfattende. Bygherrerne landet over har følt sig nødsaget til at få undersøgt deres betonleverancer fra selskabet år tilbage, politiet efterforsker sagen og Bach Gruppen for dokumentfalsk, Bach Gruppen har trukket sig fra at færdigbygge grunden på Amager, og byggerier langt fra København er også i søgelyset grundet dårlig kvalitet og mulig fare for beboerne.

Senest har Ekstra Bladet kunnet afsløre, at et nybyggeri i Bach Gruppens hjemby Viborg også har så alvorlige problemer med betonkvaliteten, at kælderens under etagebyggeriet, hvor folk er flyttet ind, skal undergå 'omfattende' forstærkninger for at være sikker.

Det var Ekstra Bladets afsløringer, der fik kommunen til at undersøge byggeriet - og flere byggerier i Viborg risikerer at skulle undergå lignende tiltag, når kommunens undersøgelser er færdige. Samtidig har Ekstra Bladet kunnet afsløre, hvordan Bach Gruppen i København og Viborg igen og igen har kunnet bryde byggeloven, uden at det har fået konsekvenser for selskabet.

Afsløringerne af problemer med kvaliteten i Bach Gruppens byggerier i også hjembyen Viborg stiller alvorlige spørgsmålstejn ved Bach Gruppens forklaring om lovbruddene ved opførelsen af højhuset på Amager.

Bach Gruppens ledelse har nemlig hele vejen igennem fortalt, at den intet kendte til problemerne med betonen brugt til bygningerne på Njalsgadegrunden. I stedet var de blevet ført bag lyset af en afdød direktør, lød den ansvarsfralæggende forklaring. Men Ekstra Bladet har også kunnet afsløre, at Bach Gruppen fortsatte med at bruge ulovlig beton til bygninger på Njalsgade cirka et år, efter at direktøren var død.

Københavns Kommune har på baggrund af historierne udvidet undersøgelserne af byggeriet på grunden til også at omfatte de nyere bygninger. Problemerne med højhuset på Njalsgade har vist sig så omfattende, at der et år efter fortsat pågår undersøgelser af, hvordan man kan forstærke det og undgå nedrivning.

Efter Mikkel Rysøs afsløringer har det kommunale tilsyn under Ankestyrelsen besluttet at undersøge Viborg Kommunes håndhævelser af byggeloven med henblik på en mulig tilsynssag mod kommunen.

Historierne har blotlagt, hvordan kontrolinstanser i byggesektoren åbenlyst ikke fungerer, hvis entreprenører ejer hele værdikæden i byggeprocessen selv, og politikere i Københavns Borgerrepræsentation har krævet bedre muligheder for at føre kontrol med byggeri.

Mikkels afsløringer har i storskala afsløret myndighedernes magtesløshed – og byggebranchens skruppelløshed.

Med jævne mellemrum ser man store bygninger kollapse – men det er typisk i bundkorrupte lande langt fra vores himmelstrøg.

Men byggeriets problemer med fejl, mangler og byggesjusk har nærmest været konstant i årtier – og koster samfundet milliarder hvert eneste år. De konkrete sager går typisk langt under offentlighedens radar, fordi tvisterne normalt lukkes i private tvistløsningsorganer. På forbrugerniveau i ankenævn - og de større sager i lukkede voldgiftssystemer. Begge steder med byggeriets magtfulde interesseorganisationer med ved bordet.

Cavlingkomiteen husker sikkert det skandaløse byggeri af DR-byen. Men de byggesager, som Ekstra Bladets enmandshær, Mikkel Rysø, har afsløret, kunne have haft fatale konsekvenser. Han har dokumenteret, hvordan journalister med seriøs, samvittighedsfuld og metodisk journalistisk kan afdække selv dybt komplicerede forhold i samfundets tjeneste.

Derfor mener jeg, at Mikkel Rysø skal have Cavlingprisen.

Med venlig hilsen
Per Mathiessen, journalist